

Fundusze Europejskie

Priorytet 2. Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku Działanie 2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych

Nabór nr: FEDS.02.01-IZ.00-042/23

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Działanie 2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych

- Nabór konkurencyjny dla Wnioskodawców planujących realizację projektu na obszarze **Województwa Dolnośląskiego**.
- Alokacja na nabór: **15 500 000,00 EUR**, tj. **69 328 400,02 PLN** (kurs z września 2023 r., tj. 1 EUR = 4,4728 PLN).
- Na procedurę odwoławczą zabezpiecza się 10% kwoty przeznaczonej na nabór: **1 550 000,00 EUR**, tj. **6 932 840,00 PLN**.
- Współfinansowanie z **Budżetu Państwa** w ramach Kontraktu Programowego: **4 952 029 PLN** (kwota ma charakter orientacyjny i może ulec zmianie w zależności od kursu EUR).
- **Projekty objęte pomocą publiczną i/lub de minimis** (w tym projekty częściowo objęte pomocą publiczną i/lub de minimis) **nie otrzymają współfinansowania z Budżetu Państwa**.
- Jeśli w naborze nie ma negatywnie ocenionych projektów na żadnym etapie oceny oraz dostępna alokacja w ramach działania pozwala na dofinansowanie w pełnej wnioskowanej wysokości wszystkich projektów, wybór może zostać dokonany na pełną kwotę alokacji przeznaczonej na nabór.

Fundusze Europejskie

Typ projektu - na co można dostać dofinansowanie?

2.1 A - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków publicznych, tj. budynków:

- JST, jednostek organizacyjnych JST;
- organizacji pozarządowych i LGD prowadzących działalność pożytku publicznego (zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie)
- podmiotów ekonomii społecznej (określonych w ustawie o ekonomii społecznej).

Budynki zamieszkania zbiorowego (przeznaczone do okresowego pobytu ludzi, np. internat) spełniające te warunki również traktowane są jako publiczne, z wyłączeniem budynków, w których świadczona jest całodobowa opieka długoterminowa (całodobowe usługi opiekuńcze) w instytucjonalnych formach.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

Typ projektu - na co można dostać dofinansowanie?

2.1 A - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków obejmuje:

1) ocieplenie przegród (ścian i/lub stropów i/lub dachów)

i/lub

2) wymianę okien i/lub drzwi

i/lub

3) modernizację systemu wentylacji,

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

Typ projektu - na co można dostać dofinansowanie?

2.1 A - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków - cd:

- 4) modernizację / wymianę instalacji grzewczych / chłodzących ze źródłami ciepła (bez możliwości realizacji projektów polegających tylko na wymianie źródeł ciepła),**
- 5) modernizację instalacji pozyskiwania ciepłej wody użytkowej (CWU),**
- 6) instalacje OZE,**
- 7) zastosowanie systemów zarządzania i magazynowania energii.**

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

Typ projektu – na co można dostać dofinansowanie?

Wszystkie ww. elementy muszą być **bezpośrednio wskazane w audycie energetycznym**, projekt musi **co najmniej** realizować któryś z elementów wskazanych w punktach **1 – 3**. Pozostałe elementy w projekcie są **fakultatywne** ale **muszą być** również wskazane **w audycie**.

Wybrany w audycie wariant musi uwzględniać **kryterium kosztowe** odnoszące się do uzyskanych **efektów** (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do **nakładów finansowych** (w audycie powinna być analiza opcji uwzględniająca nakłady i efekty).

Audyt powinien być sporządzony **nie wcześniej niż dwa lata** licząc od roku, w którym ogłoszono nabór (n – 2). Aktualność audytu to również **zgodność z FEDS/SZOP**.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

Typ projektu – na co można dostać dofinansowanie?

Na potrzeby wskaźnika **Roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych WLWK-PLRR073** wymagane jest sporządzenie

dwóch świadectw charakterystyki energetycznej

przed rozpoczęciem (wartość bazowa wskaźnika) i **po zakończeniu** realizacji projektu (wartość osiągnięta).

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Zasady wsparcia:

- Minimalny próg oszczędności energii pierwotnej - **30%** - potwierdzony wymaganym **audytem energetycznym**. Budynki **zabytkowe** muszą wykazać oszczędność energii pierwotnej, jednak bez obowiązku osiągnięcia wskazanego limitu (UWAGA: dla projektów z PP 38a GBER – min. 20%).
- **Prosumencka mikroinstalacja** do wytwarzania energii elektrycznej nie może mieć **większej** mocy niż pozwalająca na zaspokojenie **potrzeb własnych** w budynku; za potrzeby własne nie uznaje się energii wykorzystywanej na cele związane z **działalnością gospodarczą** (wyliczenia muszą znajdować się w audycie).
- Prace termomodernizacyjne muszą być wykonane z uwzględnieniem zachowania trwałych warunków siedliskowych dla **ptaków** i/lub **nietoperzy** zamieszkujących dany obiekt.
- Przed przystąpieniem do prac należy we współpracy ze specjalistą **ornitologiem** i **chiropterologiem** dokonać przeglądu budynku pod kątem występowania miejsc gniazdowania i schronień zwierząt (ptaków i nietoperzy). W przypadku potwierdzenia ich obecności prace należy prowadzić w terminach wyznaczonych przez ww. specjalistów.
- Wnioskodawca zobligowany jest wskazać, w jaki sposób **chronione** są ptaki i nietoperze lub że **nie stwierdzono** ich obecności.

Zasady wsparcia:

- Wymiana **źródeł ciepła** (z ewentualną modernizacją całego systemu ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej) nie może stanowić **jedynego** elementu projektu.
- Musi ona wynikać z audytu energetycznego i stanowić **element kompleksowej termomodernizacji** (np. ocieplenie ścian + wymiana źródła ciepła albo wymiana okien + wymiana źródła ciepła). Realizowana może być tylko zgodnie z następującą hierarchią:
  - 1) **OZE** (np. pompy ciepła, kotły i ogrzewacze na biomasę),
  - 2) ciepło (w tym chłód) **sieciowe** (uwaga na PP > efektywny system ciepłowniczy),
  - 3) gdy powyższe będzie technicznie niemożliwe lub ekonomicznie nieuzasadnione, możliwa będzie wymiana źródeł ciepła na wykorzystujące **paliwo gazowe**.

Zasady wsparcia:

■ Nie dopuszcza się:

- wymiany starszych urządzeń zasilanych paliwami **gazowymi** na nowe, zasilane **gazem**,
- wymiany starych kotłów i ogrzewaczy na nowe kotły i ogrzewacze na biomasę jeśli umożliwiają instalację **rusztu awaryjnego** oraz nie posiadają **automatycznego podajnika** paliwa,
- stosowania urządzeń nie odpowiadających aktualnie obowiązującym **normom** (wynikającym z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących **ekoprojektu** dla produktów związanych z energią),
- stosowania urządzeń zasilanych **węglem, olejem** (bez względu na normy jakie spełniają),
- w projektach objętych w całości lub częściowo PP (GBER) **nie dopuszcza się wymiany źródeł ciepła na źródła zasilane gazem** (ze względu na wymóg indywidualnej notyfikacji takiej pomocy w Komisji Europejskiej). W projektach nie objętych pomocą publiczną lub objętych pomocą de minimis dopuszcza się wymianę źródła ciepła na źródła zasilane gazem.

Zasady wsparcia:

- Działania **edukacyjne** / doradcze w zakresie ekologii, adaptacji do zmian klimatu i budowania świadomości na temat gospodarki niskoemisyjnej (np. usługa doradcza, tablica informacyjna) mogą być prowadzone wyłącznie jako element **uzupełniający** w projekcie (maksymalnie do wartości **5%** wydatków kwalifikowalnych w projekcie – przypisane do odrębnej kategorii kosztów bezpośrednich, właściwej ze względu na charakter wydatku, np. Usługa zewnętrzna, Środki trwałe/Dostawy itp.).
- Do **15%** kosztów kwalifikowalnych w projekcie mogą stanowić wydatki związane z budynkiem ale **nie przewidziane** w audycie energetycznym, np. **dostosowanie** budynku do potrzeb osób z **niepełnosprawnościami**, zastosowania elementów **zielonej infrastruktury** (zielone ściany, dachy itp.), windy oraz wkład niepieniężny. Limit nie dotyczy ww. działań edukacyjnych / doradczych

Warunki dostępu:

- **Budynki zabytkowe** (budynki indywidualnie ujęte w rejestrze / wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub gminnej ewidencji zabytków);
- Pozostałe budynki tylko **na obszarze gmin**, gdzie wskaźnik dochodów podatkowych gminy **(G) jest niższy od średniej ważonej** dla województwa (wykaz przyjęty uchwałą nr 2 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zatwierdzenia Metodyki wyznaczenia uprawnionych wnioskodawców w ramach celu szczegółowego 2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych do wsparcia w formie dotacji na działania związane z efektywnością energetyczną w programie Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027), stanowiący **załącznik nr 3 do Regulaminu**.

Typy Wnioskodawców / Beneficjentów oraz Partnerów

- **Jednostki Samorządu Terytorialnego** (w tym związki i stowarzyszenia JST),
  - **jednostki organizacyjne** działające w imieniu **JST**,
  - **podmioty świadczące usługi publiczne** w ramach realizacji obowiązków własnych JST,
  - **organizacje pozarządowe i LGD** prowadzące działalność pożytku publicznego (zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie),
  - **podmioty ekonomii społecznej** (określone w ustawie o ekonomii społecznej).
-
- **Partnerem** w projekcie może być tylko podmiot wskazany powyżej.
  - W realizacji projektu może brać udział **Podmiot upoważniony** do ponoszenia wydatków. Podmiotem takim jest przede wszystkim jednostka organizacyjna Beneficjenta / Partnera. Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków musi być wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu jako Realizator (UWAGA na PP!)

W ramach naboru o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty

- a) które zostały wykluczone z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 o finansach publicznych;
- b) które ubiegają się o wsparcie stanowiące pomoc publiczną, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- c) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności
- d) karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- e) karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- f) przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;
- g) które pozostają pod zarządem komisarzy lub znajdują się w toku likwidacji lub w postępowaniu upadłościowym (w tym nie oddalono wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego) lub w postępowaniu naprawczym

Powyższe wykluczenia dotyczą zarówno Wnioskodawców / Beneficjentów, jak również Partnerów projektu i Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków.

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych:

1 000 000 PLN

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych:

10 000 000 PLN

Maksymalny poziom dofinansowania projektu z EFRR:

70% wydatków kwalifikowalnych + 5% z BP - jeśli nie ma PP/de minimis

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

PARTNERSTWO

- Zasady realizacji projektu partnerskiego zostały określone w art. 39 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. **o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków Europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027** (ustawa wdrożeniowa) i pkt 11. Regulaminu wyboru projektów.
- Zgodnie z zapisami ww. przepisów „Udział Partnerów w projekcie partnerskim **nie może polegać wyłącznie** na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych i **musi być adekwatny do celu projektu**”. We wniosku należy wykazać, że Partner realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie, wnosi do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, i bez niego realizacja projektu nie byłaby możliwa.

PARTNERSTWO

- W przypadku pomocy publicznej udzielanej na podstawie **art. 38a GBER**, jej przyznanie możliwe jest **wyłącznie Partnerowi wiodącemu** (tylko w zakresie, w jakim dotyczy Partnera wiodącego). Nie jest możliwe przekazywanie pomocy publicznej partnerom i działającym w ich imieniu Podmiotom upoważnionym do ponoszenia wydatków (jeśli ich dotyczy) – ani przez ION ani przez Partnera wiodącego.
- W tym zakresie można zastosować **jedynie pomoc de minimis** (pomoc publiczna dla Partnera wiodącego, pomoc de minimis dla partnerów i działających w ich imieniu Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków). Jeśli partnerzy i ww. Podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków nie mogą wykorzystać pomocy de minimis, kosztów partnerów i ww. Podmiotów upoważnione do ponoszenia wydatków, związanych z tym zakresem projektu, **nie można uznać za kwalifikowalne** w projekcie.
- Zasada powyższa ma zastosowanie także w przypadku Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków (Realizatorów) **w projektach nie realizowanych w partnerstwie**.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

REALIZACJA ZASAD HORYZONTALNYCH

Projekt musi być zgodny z następującymi zasadami :

- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością;
- zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „nie czyń poważnych szkód” (DNSH)

oraz:

- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r.;
- Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (w szczególności praw ujętych w art. 5–9, art. 12, art. 16, art. 19–21, art. 24–30).

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Zasada równości kobiet i mężczyzn

Realizując projekt należy przestrzegać zapisów Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Każdy projekt powinien być zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Dopuszczalne jest także uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady.

O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy we wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca uzasadni dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełnienia ww. zasady, a uzasadnienie to zostanie uznane przez instytucję oceniającą projekt za adekwatne i wystarczające.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością

Realizując projekt nie można dopuścić do jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Szczególnie istotne jest przeanalizowanie możliwości wystąpienia negatywnych skutków realizacji pomocy w postaci ograniczonego dostępu osób z niepełnosprawnościami do rezultatów wsparcia.

We wniosku o dofinansowanie należy wykazać pozytywny wpływ realizacji projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Wszystkie nowe produkty projektów (np. zasoby cyfrowe) muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, co oznacza co najmniej zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027 (stanowiących załącznik do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027) - **w przypadku naboru 1.3 należy bezwzględnie zapoznać się ze standardem cyfrowym**

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r.

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej zwłaszcza z zapisami z części dotyczącej realizacji zasad horyzontalnych. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji nie może naruszać zapisów Karty Praw Podstawowych. Wypełniając wniosek należy zapoznać się z zapisami tego dokumentu.

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), na etapie oceny wniosku należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Pomocne mogą być zapisy „Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”, w szczególności załącznik nr III.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Projekt musi być zgodny z zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

Wypełniając wniosek należy zapoznać się z zapisami tego dokumentu.

Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

Nabór

Wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami powinien zostać złożony **wyłącznie w formie elektronicznej** poprzez przesłanie go do ION w aplikacji WOD2021 w terminie od dnia **03.11.2023 r.** do dnia **07.12.2023 r.**

Wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu i uzupełnienie go o załączniki będzie możliwe **po zalogowaniu** się do aplikacji **WOD2021**.

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Nabór – informacje szczegółowe:

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**